

Organizacja i architektura komputerów

Magda Cieżka 235083

Wtorek TP 7:30

1 Cel laboratorium

Celem laboratorium było zapoznanie się z działaniem jednostki zmiennoprzecinkowej oraz opanowanie jej podstawowych rozkazów.

2 Zadanie

Zadaniem było napisanie programu w języku assemblerowym, który wykonywałby wszystkie rodzaje podstawowych operacji arytmetycznych na liczbach zmiennoprzecinkowych pojedynczej i podwójnej precyzji (dodawanie, odejmowanie, mnożenie, dzielenie), pozwalałby na manipulowanie precyzją obliczeń oraz typem zaokrąglenia oraz wywoływał wszystkie dostępne w standardzie IEEE-754 wyjątki (+0,-0,+INF,-INF,NaN).

3 Jednostka zmiennoprzecinkowa

Jednostka zmiennoprzecinkowa lub inaczej koprocessor arytmetyczny wspomaga procesor przy wykonywaniu obliczeń zmiennoprzecinkowych. Współcześnie stanowi nierozłączną i integralną część układu scalonego zawierającego CPU. W przeszłości jednak była całkowicie opcjonalna i niedostępna na wielu komputerach.

4 Przebieg pracy nad programem

4.1 Słowo sterujące, precyzja i zaokrąglenia

Słowo sterujące ustala precyzję obliczeń, tryb zaokrąglenia oraz maski wyjątków. Słowo sterujące jest zawsze 16-bitowe. Ustawieniami tymi najlepiej manipulować poprzez dodawanie do słowa sterującego odpowiednich wartości, które zmieniają ustawienie bitów na odpowiednich pozycjach.

Rodzaje precyzji użyte w programie.

- precyzja pojedyncza (ustawienie bitów w słowie sterującym 00)
- precyzja podwójna (ustawienie bitów w słowie sterującym 10)

Tryby zaokrąglenia:

- do najbliższej liczby (ustawienie bitów w słowie sterującym 00)
- w dół (ustawienie bitów w słowie sterującym 01)
- w górę (ustawienie bitów w słowie sterującym 10)
- do zera - inaczej obcięcie (ustawienie bitów w słowie sterującym 11)

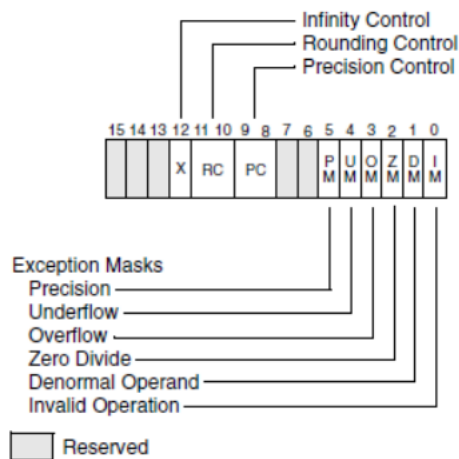

Figure 1: Budowa słowa sterującego

Listing 1: Implementacja operacji matematycznych

```
ustawienie_slowa_sterujacego :
mov  cw,%eax
mov  double,%ebx
add  %ebx,%eax
mov  up,%ebx
add  %ebx,%eax
mov  %eax ,cw
fldcw cw
```

4.2 Działania na liczbach

Jednostka zmiennoprzecinkowa udostępnia nam instrukcje umożliwiające dokonanie podstawowych działań na liczbach zmiennoprzecinkowych. Są to:

- Dodawanie- rozkaz faddp
- Odejmowanie- rozkaz fsubp
- Mnożenie - rozkaz fmulp
- Dzielenie - rozkaz fdivp

Przed

Listing 2: Implementacja operacji matematycznych

```
dodawanie_float :
flds float1
flds float2
faddp

odejmowanie_float :
flds float1
flds float2
fsubp

mnozenie_float :
```

```

flds float1
flds float2
fmulp
dzielenie_float:
flds float1
flds float2
fdivp

```

```

(gdb) run
Starting program: /home/magda/Programming/OIAK/Lab3/calculator

Breakpoint 1, exit () at calculator.s:99
99      movl $SYSEXIT,%eax
(gdb) info float
R7: Valid    0x400199999a0000000000 +4.800000190734863281
R6: Valid    0xc002a428f60000000000 -10.26000022888183594
R5: Valid    0xc003a474885ce0760000 -20.55690071640015049
=>R4: Valid   0xbffdb9a020622c232800 -0.3625497932280892788
R3: Empty    0xc000aeb8520000000000
R2: Empty    0x00000000000000000000
R1: Empty    0x00000000000000000000
R0: Empty    0x00000000000000000000

Status Word:      0x2020                                PE
                  TOP: 4
Control Word:      0x1a7f    IM DM ZM OM UM PM

```

Figure 2: Przykładowe wyniki obliczeń w debbugerze

4.3 Wyjątki

Wyjątkami, które należało wywołać były:

- NaN - wywołany przy pomocy operacji dzielenia zera przez 0
- +INF - wywołany przy pomocy operacji dzielenia liczby dodatniej przez zero
- -INF - wywołany przy pomocy operacji dzielenia liczby ujemnej przez zero
- +0 - wywołany przy pomocy operacji dzielenia zera przez liczbę dodatnia
- -0 - wywołany przy pomocy operacji dzielenia zera przez liczbę ujemna

Listing 3: Implementacja wyjątków

```

wyjatki:
#NaN:
fldz
fdiv zero

#+inf:
flds float1
fdiv zero

#-inf

```

```

flds float2
fdiv zero

#+0
fldz
fdiv float1

#-0
fldz
fdiv float2

```

```

(gdb) run
Starting program: /home/magda/Programming/OIAK/Lab3/calculator

Breakpoint 1, wyjatki () at calculator.s:99
warning: Source file is more recent than executable.
99      movl $EXIT_SUCCESS,%ebx
(gdb) info float
  R7: Special 0xffffc000000000000000 Real Indefinite (QNaN)
  R6: Special 0x7fff8000000000000000 +Inf
  R5: Special 0xffff8000000000000000 -Inf
  R4: Zero    0x00000000000000000000 +0
=>R3: Zero    0x80000000000000000000 -0
  R2: Empty   0x00000000000000000000
  R1: Empty   0x00000000000000000000
  R0: Empty   0x00000000000000000000

Status Word:      0x1805  IE  ZE
                  TOP: 3
Control Word:     0x146d  IM  ZM OM  PM

```

Figure 3: Widok wyjątków w debugerze

Wszystkie wyjątki zostały wywołane poprawnie.

5 Uruchomienie programu

Aby uruchomić program należy skorzystać z narzędzia make i pliku makefile, w którym zapisane są komendy do kompilacji i linkowania wzbogacone o odpowiednie flagi. Wartości wyników działań oraz wywoływanych wyjątków można sprawdzić przy pomocy debugera.

6 Podsumowanie

Po skompilowaniu, linkowaniu i uruchomieniu w debugerze program zadziałał z godnie z przewidywaniami. Podczas jego programu największa trudność sprawiły takie zagadnienia jak słowo sterujące, ustawienie precyzji oraz typu zaokrąglenia. W zrozumieniu i implementacji owego zagadnienia pomocna okazała się zamieszczona w bibliografii pozycja.

7 Bibliografia

<http://jedrzej.ulasiewicz.staff.iiar.pwr.wroc.pl/Architektura-Komputerow/lab/Architektura-79.pdf>